

Πηγές και Βιβλιογραφία

Das Parlament: Nr. 03 / 15.01.2007, Bundeszentrale für politische Bildung.

DJI Bulletin 76, 3/2006.

Δαμανάκης Μ., Μητροφάνης Ι., (επιμ.) (2004). Λογοτεχνία της Διασποράς και Διαπολιτισμικότητα, εκδ. Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ., Ρέθυμνο.

Ελληνικός Ακαδημαϊκός Σύλλογος Καρλσρούης: www.stud.uni-karlsruhe.de/~eask/deutsch/historia.htm, April 2007.

Ελληνική Κοινότητα Νυρεμβέργης (2006): Οι Έλληνες στη Νυρεμβέργη 1960-2006, Νυρεμβέργη, Στοιχεία και επιμέρους φωτογραφικό υλικό.

Ελληνική Ορθόδοξη Μητρόπολη Γερμανίας: www.orthodoxie.net/de/Deutsch.htm, April, Mai 2007: Επιμέρους φωτογραφικό και πληροφοριακό υλικό. April 2007.

Ελληνική Πρεσβεία της Ελλάδας στο Βερολίνο: <http://www.griechische-botschaft.de/index2.shtml>, März 2007.

FES/SIGMA - Forschungsinstitut der Friedrich Ebert Stiftung und Forschungsinstitut SIGMA, Bundesarbeitsministerium für Arbeit und Sozialordnung (Hg.) (1996): Repräsentativuntersuchung 95', Situation der ausländischen Arbeitnehmer und ihrer Familienangehörigen in der BRD, Bonn.

Καραθεοδωρή-Ροδοπούλου, Δέσποινα/Βλαχοστεργίου-Βασβατέκη, Δέσποινα (2001): Κωνσταντίνος Καραθεοδωρής, εκδ. Κάκτος, Αθήνα.

Konstantinou, Evangellos (Hg.) (1997): Byzanz und das Abendland im 10. und 11. Jahrhundert. Böhlau Verlag. Köln/ Weimar/Wien.

Meyer-Timpe, Ulrike (2001): Gebraucht aber nicht geschätzt, Die Zeit, 37/2001: http://zeus.zeit.de/text/2001/37/200137_zuwanderung.xml, Mai 2007.

Ohnsorge, Werner (1963): Abendland und Byzanz, Bad Homburg.

Organisationsstudie(2001): "Ausländische Vereine in Deutschland, Institut für Politikwissenschaft (IfPol), Westfälische Wilhelms-Universität (WWU) Münster.

Paraschou, Athina (2001): Remigration in die Heimat oder Emigration in die Fremde? Frankfurt am Main.

Paraschou, Athina (2004): Selbstorganisation von Migrantinnen. Das Beispiel der Griechischen Gemeinden in der Bundesrepublik und ihre Bedeutung, in: Migration und Soziale Arbeit. Weinheim: Juventa Verlag, 26. Jg., H.2, S. 118 - 122

Puskepeleit, Jürgen/ Thränhardt, Dietrich (1990): Vom betreuten Ausländer zum gleichberechtigten Bürger. Perspektiven der Beratung und Sozialarbeit, der Selbsthilfe und Artikulation und der Organisation und Integration der eingewanderten Ausländer aus den Anwerbestaaten in der Bundesrepublik Deutschland, Freiburg.

Statistisches Bundesamt Wiesbaden (31.12.2006): Ausländerzentralregister, Ausländische Bevölkerung.

Thränhardt, Dietrich/ Dieregswiler, Renate (1999): Bestandsaufnahme der Potenziale und Strukturen von Selbstorganisationen von Migrantinnen und Migranten mit Ausnahme der Selbstorganisationen türkischer, kurdischer, bosnischer und maghrebinischer Herkunft in Nordrhein-Westfalen, in: Ministerium für Arbeit, Soziales und Stadtentwicklung Kultur und Sport (Hg.): Selbstorganisationen von Migrantinnen und Migranten in NRW. Wissenschaftliche Bestandsaufnahme, Düsseldorf, S. 1-73.

von Euw, Anton Schreiner, Peter(Hrsg.) (1991): 1. Kaiserin Theophano. Begegnung des Ostens und West-

ens um die Wende des 1. Jahrtausends, Bd. I und II, Köln.

von Felden, H. (2003): Wilhelm von Humboldts Bildungsvorstellungen. Oldenburger Universitätsreden - Vorträge, Ansprachen, Aufsätze, hrsg. von F. W. Busch und H.-J. Wätjen.

Winckelmann, Johann Joachim(1968): Gedancken über die Nachahmung der Griechischen Wercke in der Mahlerey und Bildhauer-Kunst. In: Winckelmann, Johann Joachim: Kleine Schriften. Vorreden - Entwürfe. Herausgegeben vonWalther Rehm. Berlin.

www.wikipedia.de/ April, Mai 2007: Επιμέρους φωτογραφικό και πληροφοριακό υλικό.

Ψαράκης Ι.,(2006) Εικόνων Μυσταγωγία, εκδ. Ενορίας Αγίου Αποστόλου Ανδρέου Ντύσσελντορφ, Ντύσσελντορφ.

Πηγές της Αθηνάς Παράσχου:

Αρχείο Ελληνικής Κοινότητας Βερολίνου (www.gr-gemeinde.de)

Αρχείο Ελληνικής Κοινότητας Κολωνίας

Αρχείο Ελληνικής Κοινότητας Λουντβιγκσχάφεν

Αρχείο Ελληνικής Κοινότητας Μονάχου

Αρχείο Ελληνικής Κοινότητας Νυρεμβέργης

Αρχείο Ελληνικής Κοινότητας Φρανκφούρτης

Αρχείο Ευαγγελικής Κοινωνικής Πρόνοιας Φρανκφούρτης

Αρχείο Συλλόγου Ποντίων Νυρεμβέργης

Αρχείο Συλλόγου Ποντίων Φρανκφούρτης

Αρχείο Συλλόγου Θρακιωτών Ντύσσελντορφ

Αρχείο Ελληνικού Συνδέσμου Γουνεμπόρων και Γουνοποιών

Αρχείο Ελληνικής Ορθόδοξης Μητρόπολης Γερμανίας

Αρχείο σχολείου «Αριστοτέλης» Μονάχου

Αρχείο Ελληνικού Γυμνασίου Νυρεμβέργης

Αρχείο Ελληνικού Γυμνασίου και Λυκείου Μπίλεφελντ

Αρχείο Γεωργίου Κριθαρίδη

Αρχείο Μαρίας Αρβανίτη

Αρχείο Ελένης Αδάμου

Αρχείο Ευθυμίου Παπαχρήστου

Αρχείο Χαράλαμπου Τσακιρίδη

Αρχείο Σπύρου Σωτηρίου

Αρχείο Γρηγορίου Θωμαΐδη

Αρχείο οικ. Σιούτη

Αρχείο οικ. Σισμάνη

Αρχείο Λάμπη Μπετάκη

Statistisches Bundesamt Wiesbaden

Ιστοσελίδα Ελληνικής Ορθόδοξης Εκκλησίας «Ύψωσης Τιμίου Σταυρού», Μανχάιμ

Ιστοσελίδα Ελληνικής Ορθόδοξης Εκκλησίας «Άγ. Γεώργιος»

Πηγές του Ναπολέοντα Γιωτίτσα:

Diakonisches Werk Frankfurt a.M.
Fachberaterzentrum beim Hessischen Kultusministerium
Statistisches Bundesamt Wiesbaden
Αθλητικός - Πολιτιστικός Σύλλογος "HELLAS" Giessen και Περιχώρων
Βόρρας Κωνσταντίνος (προσωπικό αρχείο)
Βοσνάκη ευφροσύνη (προσωπικό αρχείο)
Γιωτίτσας Ναπολέον (προσωπικό αρχείο)
Δίδος Μιχαήλ (προσωπικό αρχείο)
Εκκλησιαστική ενορία «Αγίου Γεωργίου» Φρανκφούρτης
Εκκλησιαστική ενορία Wiesbaden
Εκκλησιαστική Ενορία Αγίων Πάντων Όφενμπαχ
Ελληνική Κοινότητα Ludwigshafen
Ελληνική Κοινότητα Όφενμπαχ και Περιχώρων
Ελληνική Κοινότητα Φρανκφούρτης και Περιχώρων
Ζαρκάδας Γρηγόρης (προσωπικό αρχείο)
Λελιόπουλος Παύλος (προσωπικό αρχείο)
Παπαγεωργίου Γιάννης (προσωπικό αρχείο)
Παπαχρήστος Σπύρος (προσωπικό αρχείο)
Πουλακάκης Μανόλης (προσωπικό αρχείο)
Ρουμελιώτης Παναγιώτης (προσωπικό αρχείο)
Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Koblenz
Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Φρανκφούρτης και Περιχώρων
Σύλλογος Ηπειρωτών Όφενμπαχ
Σύλλογος Κρητών Φρανκφούρτης
Σύλλογος Ποντίων Φρανκφούρτης
Τεκίδης Ιωάννης (προσωπικό αρχείο)
Τεκίδου-Φερράρο Φωτεινή (προσωπικό αρχείο)
Ψάλτης Άλκης (προσωπικό αρχείο)

Ευχαριστίες στους παρακάτω φορείς και ιδιώτες:

Η συμβολή διάφορων ατόμων διευκόλυνε την παραγωγή αυτού του έργου γι' αυτό στο σημείο αυτό θέλω να ευχαριστήσω εκπαιδευτικούς, πανεπιστημιακούς, στελέχη ελληνικών προξενείων, κοινοτήτων, συλλόγων, συνδέσμων, εκκλησιαστικών ενοριών, την Ελληνική Ορθόδοξη Μητρόπολη Γερμανίας, Ινστιτούτα στην Ελλάδα καθώς και ιδιώτες.

Ευχαριστώ για τη συνεργασία και τη συμβολή τους με την παραχώρηση υλικού και φωτογραφικού αρχείου τις κυρίες Ειρήνη Σιούτη, Μαρία Αρβανίτη, Erika Ludolf, Ελένη Αδάμου, Μαρία Φίλου, Μαρία Άννα Νικολαΐδου - Seebauer και τους κυρίους Michael Wagner, Λάμπη Μπετάκη, Γρηγόριο Θωμαΐδη, Χρήστο Σιλιγάρη, Παύλο Νιαβή, Ευθύμιο Παπαχρήστο, Χαράλαμπο Τσακιρίδη, Κωνσταντίνο Παναγιώτου, Ιωάννη Γεωργακόπουλο, Γεώργιο Κριθαρίδη, Γεώργιο Βαρνάβα, Σπύρο Σωτηρίου, Παύλο Ευθυμιάδη, Γεώργιο Τσούγαρη, Σπύρο Ξενάκη, Ναπολέοντα Γιωτίτσα, Κωνσταντίνο Βλιαγκώφτη, Γεώργιο και Μαρούδα Σισμάνη.

Εδώ αξίζει να σημειωθεί ότι μέλη άλλων ελληνικών κοινοτήτων, συλλόγων και φορέων της Γερμανίας, με τα οποία δεν είχα προσωπική επαφή, όμως μέσω έρευνας και χρήσης στοιχείων των ιστοσελίδων τους αποκόμισα πολλά στοιχεία για το αξιόλογο έργο τους, τούς αξίζουν επίσης θερμές ευχαριστίες.